

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 8 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Kaj pomeni to?

Živo se spominjamo neke skupščine družbe sv. Cirila in Metoda, na kateri je bilo zbranih tudi mnogo veljavnih in politično upljivih rodoljubov z Goriškega. Pri tej priliki se je mnogo govorilo tudi o nasprotstvu mej narodno in mej klerikalno stranko na Kranjskem, in goriški udeležniki so nam z vsjo zgovornostjo priporočali, naj bi se zjedini s klerikalci. Rekli so nam: Zjedinite se, kakor smo se zjedini mi. Tudi pri nas na Goriškem imamo dve stranki, prav tako kakor na Kranjskem, pa vendar smo poravnali in premostili vsa nasprotstva in smo dosegli slogo.

Ta razgovor nam prihaja danes v spomin. Povod temu je dala „Soča“, katera prinaša v zadnji svoji številki članek „Zopet kriza v deželnem zboru“, kateri članek kaže, da je mej slovenskimi poslanci nastal razpor in da se krha sloga.

„Soča“ se v tem svojem članku najprej spominja, da je že lani zastopala stališče, „da abstinenca je za sedanjo slovensko deseterico najodločnejše postopanje, katerega je zmožna“, češ „za odločnejše določanje in za obstrukcijo, kakoršna je pri nas možna, bi bilo treba precejšnjih prememb na slovenski strani“ ter nadaljuje potem tako-le:

„Slovenska javnost ima pravico vedeti, kaj poslanci prav za prav mislijo, ali so za tako politiko vsi ali le nekateri — pred vsem pa, ali bodo v kljub nejednakemu mnenju o tej taktiki vsi složno delovali ob vsaki priliki, — ali pa bodo, kakor lani, nekateri zunaj kluba ravnali proti sklepom v klubu. Da je bilo doslej toliko razburjenja, toliko nevšečnega pisarjenja, je zakrivila jedino nejednost mej slovenskimi poslanci. Lepi program „Sloge“, na katerega podlagi so bili poslanci izvoljeni, je pozabljen. V klubu se govori eno ali se pa molči, večina naj sklene, kar hoče (često se tudi večina udaja manjšini), zunaj

kluba pa gredo gospodje vsak po svoji glavi in skušajo po ovinkih ustvariti položaj, ki bi uplival na politiko slovenskega kluba. Odtod marsikako presenečenje, odtod vsi neuspehi slovenske politike na Goriškem. Resnega vpoštevanja nismo dosegli, ker gani smo zaslužili! Presenečenja bodo sledila drugo za drugim. Največja sreča za goriške Slovence je ta, da imamo na čelu narodnega vodstva poleg dr. Gregorčiča, dr. Tume in dr. Rojica — grofa Alfreda Coroninija. Brez njegovega velikega upliva na vse strani, brez njegovega nenavadnega bistrega pogleda v nestalno vrvenje političnega življenja, brez njegove odločne volje ob pravem času in na pravem mestu bi bili goriški Slovenci svojo politiko tako zagazili v mlako, da bi našli težko izhoda iz nje!“

Kaj pomeni to? Navedeni odstavek „Soče“ obsega najostrejši napad na celo skupino slovenskih deželnih poslancev goriških. „Soča“ očita tem poslancem, da zahrbitno intrigirajo proti lastnemu klubu in podirajo, kar je klub sezidal, in dolži jih, da so oni krivi vseh neuspehov slovenske politike na Goriškem.

Strmé smo čitali ta strasti polni napad na celo skupino slovenskih poslancev. To bi bila lepa prilika „ošvrčiti in ošvigati“ tiste, kateri so nam nedavno tega očitali, da napadamo slovenske poslance, ker smo se zavzeli za goriško učiteljstvo, a opustiti hočemo to. Se res ne izplača.

Radovedni pa smo, kaj je dalo povod, da se je „Soča“ na tako žaljiv način zagrnala v nekatere poslance. Na to pač ni misliti, da bi bilo v „Sočinem“ članku obseženo očitane o spletkah in izdajstvih utemeljeno. „Soča“ ljubi od nekdanj krepke izraze in opsuje vsacega, kdor slučajno ni njenih nazorov, ali da mej poslanci ni več jedinsti in složnosti, o tem po navedenem članku ni dvoma. Vprašanje je samo, ali je nastal mej poslanci razpor zaradi taktike, zaradi abstinence, katero je slovenski klub v sedanjem zasedanju zopet začel,

ali pa sega razpor globlje in je tudi na Goriškem obveljala stara resnica, da krop in voda ne spadata v jeden lonec in da gre vsaka nenaravna sprava prej ali slej vsaksebi, če ni zasnovana na jedinsti načel, samo da pri takih kompromisih navadno trpi tista stranka, katera stoji na naprednem stališču.

Sodimo, da na pojasnila ne bo dolgo čakati, „Sočin“ članek je vsi slovenski javnosti naznanil, da je mej goriškimi slovenskimi poslanci nastal razpor in z oziranjem na občni položaj na Goriškem in posebno še na krizo v deželnem zboru sme slovenska javnost pričakovati, da namigavanja in dolžitve „Soče“, ki kompromitirajo celo skupino slovenskih poslancev, ne ostanejo brez odgovora, nego da jim sledi pojasnilo, vsled katerega bo slovenska javnost vedela, pri čem da je. Kadar dobimo ta pojasnila, tedaj izrečemo tudi mi svoje mnenje o tej zadevi.

V Ljubljani, 20. aprila. K položaju.

V očigled zadnjega potovanja finančnega ministra, dr. Kaizla v Prago, razpravljajo „Narodni Listy“ položaj. Potovanje ministra se jim zdi skrivnostno. Govori se, da je čital dr. Kaizl odličnim mladočeskim poslancem in zastopnikom veleposestništva načrt jezikovnega zakona, kateri misli vlada izdati temeljem § 14. Ta trditve pa ni verjetna, dasi ima potovanje ministrovo resno ozadje, kar je že iz tega razvidno, da se vrše vsak dan ministerske konference. Sploh visé važne stvari v zraku. „Narodni Listy“ obžalujejo, da ne dajo poslanci o sedanjem položaju nikakega pojasnila. Jezikovni zakon vlade gotovo ne uzadovolji Nemcev, v češkem taboru pa bode izzval nevarne posledice, kajti Čehi bi bržčas morali prestopiti v opozicijo. Konferiranje z Nemci bo ostalo brezuspešno, kajti vsi Nemci se konference itak ne udeležé. — Celovške „Freie Stimmen“ poro-

čajo, da je glavna zahteva nemškega opozicionalnega programa, da se odpravijo jezikovne naredbe. Samo pod tem pogojem se sklene premirje, nikakor pa še ne mir. Jezikovno vprašanje je le nekako trdno podnožje drugih nemških zahtev splošne narave, kakor so glede njihovega stališča napram Poljakom, Ogorom in zunanji politiki. Da bi se objavil program sedaj, ni možno, ker nima še ničesar jednotnega. Narodopolitični program pa mora biti iz jednega liva, jasen, odločen in razumljiv, tako da postane last vsega naroda. Ko pa ga pododsek dovrši ter ga stranke odobré, potem pa vun z njim! Nemci naj zahtevajo odkrito in pred vsem svetom svoje pravice ter jim ni treba posnemati Čehov, ki skrivajo za kulise svoje postulate.

V zagati.

Dr. Ebenhoch podaja v svojem glasilu, „Linzer Volksblattu“, jako dobro sliko o položaju, v kateri so zagazili nemški opozicionalci vsled radikalnega biča. Kakor smo poročali na kratko že v brzojavki, je Ebenhoch popolnoma prepričan, da opozicionalci sami ne vedo, kaj hočejo, in da izdelka pododseka stranke ne odobré, nego da nastane vsled programa še velik razpor mej njimi. V vrstah opozicionalcev vlada največja zmešnjava; nihče ne ve, kako bi se rešilo jezikovno vprašanje. Zato pa se množi število onih opozicionalnih poslancev, ki so se odločili tudi za jezikovni zakon s § 14. Mej veleposestniki in krščanskimi socijalisti jih je že mnogo, ki niso več absolutno nasprotni omenjenemu zakonu. Veliko število je na levici poslancev, ki so privatno za § 14., ki pa v javnosti grme proti njemu. Boje se pač radikalcev! Ko je predložil Dipauli svoj jezikovni predlog, so ga opozicionalci zavrgli samo zato, ker so si bili glede svojih pozitivnih zahtev prav tako na nejasnem, kakor so sedaj. Da bi se ognili takrat fiasku, so onemogeli jezikovni odsek, sedaj pa je fiasco vendarle tu, in vsak misleč politik mora to priznati.

LISTEK.

Nov pesnik.

(Oton Zupančič: „Časa opojnosti“. Založil L. Schwentner, Ljubljana 1899. Tiskala „Narodna Tiskarna“ 8.)

Spisal dr. J. Robida.

(Konec.)

„V saneh“, pozimska slika — dobro došla vsem diletantom na polji estetike — in teh ni malo v nas! — izborna došla v zabavljanje in neume opazke duhovitih starokopitnežev. Ej, res je — ideje ji zopet nedostajajo, niti se ne neha z lepo sentenco, o kateri bi se dala napisati od 5.—8. šole kot naloga kaka duhovita hrija.

Da bi vendar ostal ševljav pri svojem kopitu, in se pobrigal kotanjar raje za dobro jutranjega svojega guljaša, nego da si lasti kritiko o proizvodih, katerih ne more vzhvatiti, ker mu kratkomalo nedostajajo čutil zanje, ker mu ne sega obzor preko oboda srebrnega goldinarja, s katerim klopče bahato po svojem žepu!

Na prvi hip spozna se v „saneh“ priprosto otročjo misel. Prva dva verza izražata otročje veselje, kadar se vozi deca na saneh. Kakov pomen pa ima zima otroku? Kako sniva nedolžna glavica v zakurjeni sobi, katere šipe so z ledenim ovetjem okičene! Zunaj pa se vsiplje sneg — stara

mati pa pravi pravljice ... Kako sniva o sv. Miklavžu?! Ali si morda ubija glavo z vrag vedí kakimi socijalnimi problemi! In kaj se jeze, na čem se še škandalizujejo naši Mide? Radi glasnic

Ej! ej! ej!
Cin, cin, cin ...
Mm!

Ali res ne umevajo muzike v ritmu priprostitih asociacij nežne, ne mnogo razmotrivajoče otroške duše ...? ne vidijo pred seboj vkožuhek zavitega mraza pordelega obrazka, z velikimi očmi, široko odprtimi vekli ... ne vidijo kako pokima (Mm!) končno drobna glavica v zavoji, in se razlije usmev krogi resno ubranih ustnic detinskih? Kaj ne čutite vsega tega? Pesnik vendar ni radi tega na svetu, da bi „ideje dajal“ ljudem, kateri jih nimajo!

Kdor pozna Z.—a. kot lirika, ne bo verjel, da bi se mu v toliko epika posrečila. Res je sicer to, da je cela njegova epika lirčna. Poleg razmotrivanega „Kiša“, je njegova „Kmetška balada“ najboljša mej vsemi. Kako estetiški rahločutno ublažena, kako izvirna v obdelovanju te priproste misli je vendar cela tragedija kmetškega uboj! Pri vsem tem bi ji imena balade vendar ne maral pripoznati. Bliža se ji močno, — a cel ton njen ni tak, da bi s svojim koloritom globoko pretresel. Saj pa tudi ni trohice retorike in deklamacije v njej! Kratkost, s katero se odlikuje

vse Z.—eve pesmi, žanje tudi tukaj svoj triumf. In to je nekaj, to govori dovolj, ako z mirno vestjo lahko povemo: Z. nikjer in nikoli ne dolgočasi. Malokomu tekó verzi tako gladko, tako simpatično čitljivo, tako zanimajoče, kakor prav njemu. Bog nas varuj vsega žaganja, pa bodi zabeljeno z vsemi ovirkami izrekov „duhovitosti“ in neprebavnih sentenc!

Na nekaj romanc je uplivala vzhodno-deželna poezija. Različni Abdurrahmani in derviši nastopajo v njih — mislim, da jih imamo Slovenci že dovolj, pustimo jih raje tam doli kje na — Turškem, saj imamo dosti svojih ljudij! — —

Kdor ima kaj umetnostnega čuta, mi gotovo pritrdi, da je Zupančič pristen pesnik, kakor jih imamo malo. Ni se otrešel sicer popolnoma še različne tuje navlake, a vendar je povsodi izviren in krepk, povsodi ter povsodi žari iz njega prava pesniška iskra. Lirik vseskozi, ljubi pred vsem idilo, in stvarja, dejal bi, skoro nezavedajoč se iz svoje umetniškočuteče, otroško navjivne duše.

Njemu teko verzi izpod peresa in naravnost iz srca, nikdar ne jemljejo dolgo in prosto pot razmotrivanja skozi možgane. Poznam pesnike, o katerih vem, da so pesniki, ker so slučajno prišli v šole, v literarne kroge, ker čutijo umetniško. A stvarjajoči, absolutno stvarjajoči niso. Naš Zupančič pa bi bil postal vedno in povsodi

pesnik, on bi moral peti, pa naj bi tudi ne bil akademik — ampak ostal neučen kmetški sin na Vinici. V tem slučaju obogatil bi gotovo — naše narodno pesništvo; in živela bi v nas njegova pesem, naj si bi tudi ostalo neznano njegovo ime.

Najlepša naša nada nam je torej mladi, komaj 22letni mož. Prepričani smo, da nam še mnogo lepega ustvari, ako se obdrži na svoji lastni poti in se otrese vseh, vzlasti pa „bolnih“ uplivov. Prineso mu leta dovršenost gotovo v vsem, v katerem je še nima. Izkristalizujó se iz njegovih tu in tam nejasnih čustvovalnih poezij krepki določeni orisi; morda ne bode dolgo, in smejal se bode sam bolehavemu misticizmu neumevnemu, bicarnemu simbolizmu, in oprosti se slednje manire. V ritmiki nima se več mnogo učiti; rabi jo s tako popolnostjo, tako melodično ubirajoč stopice, da mi je to zvočilo često stokrat ljube, kakor vse prisiljene, afektovane rime teh in onih formalistov. A o vsem tem ne kanim razpravljati —; zdi se mi, da so časi pretekli, ko se je polagala slednja vjema na pretirano-ozkosrčno, avtoritativno tehnično laščanskega posluha. Opozorim pesnika samo na jeden, mene vsaj močno žaleč nedostatek, na rabo postranskih, vzlasti „ki“ stavkov. (II. velikonočni sonet.) V pesni velja samo nezavite glavne stavke uporabljati.

Belokranjski element sili pogosto še v naglasu in konstrukcijah na dan; no, belok-

Rumunska ministerska kriza.

Iz Bukarešta javljajo, da je padla s Sturdom vendarle tudi liberalna stranka ter da pridejo na krmilo aristokrati-konservativci. Izjalovil se je namreč poskus, da se osnuje novi kabinet iz juministov in konservativcev z vodstvom Corpa in Cantacuzina. Sedaj sestavi sam Cantacuzino čisto konservativen kabinet.

Boj Fincev proti rusifikaciji.

Finci še vedno nočejo podati se ter zavračajo in odbijajo z vsemi postavnimi sredstvi rusifikacijo. Dasi sta bili na ruskem dvoru prav nemilostno zavrženi že dve deputaciji, ki sta nesli carju prošnjo za ohranitev finskih narodnih pravic, hočejo poslati še tretjo deputacijo. Prvo prošnjo je podpisalo pol milijona Fincev, tretjo prošnjo jih podpiše še več. Vspeha pa tudi ta ne bo imela, ker Rusija hoče imeti Finsko poruseno.

Naklepi Karlistov.

Še nedavno se je sporočalo, da so postali Karlisti do cela mirni, ter da so opustili radi pomanjkanja denarja povsem vsak naklep proti sedanji vladi in dinastiji. Te dni pa so se začele širiti po listih znova vznemirljive vesti o karlističnih načrtih. Vso agitacijo in vse vodstvo Karlistov je sprejel baje sin starikavega Don Carlosa, don Jaime, ki živi — dasi je ruski častnik — v Parizu. Tam je tudi glavni odbor Karlistov. Španska in francoska vlada ostro pazita na mejo. Baje so dobili Karlisti pet milijonov gold., s katerimi hočejo v kratkem vpriporiti na mnogih krajih velike ustanke. Karlisti so v zvezi tudi s španskim vojaštvom, mej katerim vlada velika nezadovoljnost radi izostanka plače, katere že dolgo ni. Ti vojaki simpatizirajo baje s Karlisti ter so zategadelj nova nevarnost za mir na Španski.

Španska zanikernost.

Nesrečni španski admiral Cervera, ki je bil pri Kubi popolnoma poražen, in ki je izgubil pri tem več sto junaških pomorščakov, je vedel že pred dvema letoma, da pride do vojne mej Španijo in Zjedinjenimi državami ter je že takrat vedel, da bo premagan radi zanikernosti španskega vojnega brodograja. Pred dvema letoma že je pisal Cervera nekemu svojemu prijatelju pisma, katera prinaša sedaj neki italijanski strokovni list. V teh pismih toži Cervera, da leže nove, nedodelane ladje po osem let v ladjodelnicah, ker nima vlada denarja, da bi jih oborožila. Cervera našteva celo vrsto starih in okornih ladij, ki bi ne bile v boju porabne. Najboljša ladja „Colon“ pa nima težke artilerije. Cervera je torej vedel, da bode boj vzlic junaštvu moštva nesrečen, a vendar je šel na ukaz proti Amerikancem. Kakor Medina-Sidonia, ki je pisal Filipu II., da bode premagan, ker nima ladij, je pisal tudi Cervera. Filip je svojemu admiralu odpustil, Cervero pa obsoja in proklinja vsa Španska!

kranjščina gotovo ni književni jezik. Grajati moramo tudi, da rabi pesnik prepogosto pronomine, kjer jih ni treba, in kjer niso naglašeni, — in povedati mu gre, da časih prav grdo bombika. Oko ima v pomenu Auge samo plural „oči“ in nikdar ne „očesa“. Le-ta so na drevesih. Slovníčar našel bi izvestno še več pogreškov in slovničnih nedoslednosti — pa to je malenkost, in ne sodi v moje področje.

Pohvalno moramo končno še omeniti množico besed, katero uporablja; pohvalno tudi opozoriti na čisti jezik, prost nemškega upliva v besedah in konstrukcijah.

Navzlic pesnikovemu, ne posebno laskavemu menjenju o kritikih, in persiflaže njegove o „nazorih“ — posegel sem po peresi, in napisal te vrste. Naj se pesnik tudi „čuti“ — (saj se končno tudi sme, da le ne postane prezirljiv in smešno-ošaben) — želel bi vendar, da ne gre preko te razprave brez vsega uvaževanja, brez vsega pomisleka. Tudi najsičajnejšemu, najčiščemu demantu treba brušenja!

In sklepajoč ta sestavek, želim pesniku, naj se lepo razvija, in goji lepo svojo umetnost, ter naj nas o svojem času zopet razveseli s takim velikonočnim darilom, kakor je to letos storil.

Torej, g. Zupančič! ali so kritiki res tako hudi možje?

Ni res, kolik filister!

Dopisi.

Z Notranjskega, 18. aprila. Državni cesti, ki peljeta jedna na Trst, druga na Reko, veže okrajna cesta, ki pelje čez Orehek in Prestranek. Dober kos te ceste teče po svetu, ki pripada k c. kr. žrebarstvu v Prestranku in se veže blizo lokve, ki služi za napajanje žrebet, s cesto, ki pelje od grada do lokve. Da se konji ali žrebeta, katere gonijo hlapci nenavezane v posameznih krdelih do napojila, ne omaknejo izvan tega tira, napravljena sta na grajskem dvorišču proti kolodvoru in na dolnji strani proti Oreheku droga, ki se zapirata, kadar se žrebeta mimo gonijo. Hlapca, ki žrebeta vodita, imata dolžnost, prvi ki vodi, da droga zapira, drugi, ki poganja, da droga odpira.

To se pa ne godi tako, ampak droga se pač zapreta potem pa ostaneta zaprta, dokler jih kak popotnik, ki se pelje ali na Orehek, ali nasprotno na Reško cesto ali na Prestranski kolodvor, ne odpre. Ne vemo, kaj je temu vzrok, da se pri tolikih pritožbah, okrajni cestni odbor, ki uraduje v Postojni, še ni čutil primoranega, da bi bil tej skrajni zanikernosti Prestranskih služabnikov v okoliščini. Nočemo o tem govoriti, koliko se je že govorilo in pisalo, da mitnice ovirajo promet, da je neljubo in mudljivo na mitnicah ustavljati in mitničarja klicati, da sprejme denar in drog odpre, vprašamo pa na vsa usta: Kako prideta popotnik in davkoplavevalec do tega, da se okrajna, in za vsacega prosta cesta zapira, in to ne po mitničarju ali kakem nastavljenem človeku, ki na poziv pride odpreti, ampak po dobro plačanih in vendar zanikrnih hlapcih, katerim je deveta briga, da promet ovirajo in ljudi v jako neprijeten in celo opasen položaj postavljajo? Kajti to vsak sprevi, da je skrajno neljubo konje ustavljati, z voza vstajati in si drog odpirati, mesto svojo pot naprej voziti. Opasno je pa gotovo, ako človek nima kočijaža, ampak se sam vozi, kajti za malo trenutkov je treba konja iz rok spustiti, da se drog poprime in ga odpre ali prenese. Kaj se zamore pri taki priliki vse prigoditi, kaka strašna misel poprime človeka, ako so ženske in otroci na vozu. Tudi po Notranjskem, kakor drugod po svetu, dežuje in po zimi tudi sneži, in prav se ti zdi, da si pod dežnikom ali dobro zaviti, in hitiš naprej. Kar se pa pripelješ na okrajni, prometu odprti cesti do ovirajočega droga, in nič ti ne pomaga, z voza moraš stopiti, drog odpirati in konja miriti, ko ga spustiš iz rok, da drog prekladaš ali odpiraš. Ko se pelješ proti Orehku, moraš na strmeh klanecu pred prestranskim dvoriščem celo kolo podložiti, da ti voz in konj ne gresta nazaj oziroma navzdol. Dodaj vsemu temu še to, da se ti to prigodi v temni grdi noči in priznati moraš, da je to za sedanjo dobo ne smešno, ampak neumestno, rekel bi, neverjetno in vendar gola resnica. Nočemo danes nadalje pisati, storili pa bomo to in ne z gosjim, nego s peresom najboljšega jekla, ako te vrstice ne spodbodejo cestnega odbora. Pisali smo pa tudi radi tega, da opozorimo na to gorostastno zanikernost deželni odbor in podrezamo nekoliko tudi deželnega poslanca Notranjskih občin, ki se bo bržkone tudi po ti cesti vozil, ko bo sporočal o svojem plodonosnem delovanju v sedanjem zasedanju dež. zbora.

Iz Mozirja v Savinski dolini 19. aprila. Na Velikonočni ponedeljek bilo je na Rečici prvo zborovanje novoustanovljenega konsumnega društva. Vsled agitovanja in prigovarjanja gospoda M. Z. in njegovih ubogljivih trabantov raz prižnico in po hišah zbralo se je v kaplanovi hiši velikansko število radovednega ljudstva.

Jedini, a tembolj strastni govor imel je bodoči osrečevalec tukajšnjega okraja in poslovodja raznih zavžitnih naprav, kot so: Obsežna zaloga manufakturnega in špeciarijskega blaga, mesnice, krčme, žganjarje in predlagatelju posebno priljubljene igralnice z velikimi skladišči po vseh večjih selih.

309 udov obljubilo je 10.000 kron avstr. velj. vloge in ta kapital porabil se bo za vzdrževanje podjetja. Udom se bo obrestoval po 6%, vsakoletno o priliki razdelitve slučajno narastlega dobička, dnevne cene vsega blaga se bodo zdatno znižale. Ako bode denar romal preveč v nepoklicane žepe, bodo vremena hitro se zjasnila.

Hiša zborovanja se je za vsakim vstopivšim možem dobro zapahnila, kakor bi že turške bombe pokale. Vodja imel je pa pri tem dober namen. Nada, da bo tudi zdaj, kakor nekdanj, sv. Duh njegove možgane zbistril, se ni spolnila, ker bere se: „Pohujšanje mora priti...!“

Ako se ne bode takim nemirnežem, ki mislijo samo z mečem in bičem v roki si priboriti mesečno plačo in razne dijete, od višje oblasti spolnovanje njihovih obljub zaukazalo, začela se bo tudi pri nas rušiti prepotrebna sloga in bo konec miru in zadovoljstva.

Jedno gnilo jabolko okuži lahko ves koš.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. aprila.

— **Deželni zbor kranjski** ima XI. sejo dne 21. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Branje zapisnika X. deželnozbornske seje dne 18. aprila t. l. 2. Naznanila deželnozbornskega predsedstva. 3. Priloga 52. Poročilo deželnega odbora o nameravanem vodovodu za Novo mesto in okolico. 4. Ustno poročilo odseka za letno poročilo deželnega odbora, in sicer: o § 7. C: Deželni muzej. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o glavni bilanci ljubljanskega mestnega loterijskega posojila z dotičnimi računskimi sklepi za leto 1897. in o proračunih posojilnega in amortizacijskega zaklada za 1899. leto. 6. Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca Iv. Hribarja o ustanovitvi deželnega zaklada za melioracije in javna dela. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o peticijah, in sicer: a) slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani za pisateljsko nagrado in podporo za izdajo knjige: „Ustavoznanstvo“; b) županstva na Vrhniki za podporo za zgradbo vodovoda; c) županstva v Planini pri Rakeku za podporo za zgradbo vodovoda; d) o prošnji Marijane Jereb, vdove realnega sluga, za zvišanje pokojnine; e) odbora ribarskega okraja za Kranjsko v Ljubljani za brezplačno rabo ribjega vališca na Studencu in za podporo; f) mestnega magistrata v Ljubljani za podporo za zgradbo dekliške osemrazrednice pri sv. Jakobu v Ljubljani; g) društva za rokotvorno delo na Dunaju za podporo; h) filharmoničnega društva v Ljubljani za podporo; i) Ane Hofbauer, vdove deželnega tajnika, za daljno dovolitev miloščine; k) muzejskega društva za Kranjsko za podporo za društvene namene. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o računskih sklepih bolnišničnega, blazničnega, porodnišničnega in najdenišničnega zaklada za 1897. leto. 9. Ustno poročilo finančnega odseka glede učiteljskega pokojninskega zaklada ter o prošnjah učiteljskih vdov Marije Kunšič in Marije Lukan za zvišanje pokojnie. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) županstva v Tunjicah za podporo za zgradbo nove ceste iz Tunjic v Zalog; b) mestne občine Kranj za zgradbo železnice Loka-Divača in Kranj-Tržič-Celovec. 11. Ustno poročilo upravnega odseka o samostalnem predlogu gospoda poslanca Viljema Pfeiferja glede razdelitve prebitkov osebnega dohodninskega davka. 12. Ustno poročilo upravnega odseka v zadevi ustanovitve deželne kmetijske šole na Gorenjskem.

— **„Vse naše“.** Krek in Kregar se zibljeta v najprijetnejših nadah. Z vso gotovostjo računata na zmago in veselo pripovedujeta, da njiju klika v tretjem razredu sploh ne more propasti. „Vse je naše“, tako se je sinoči čulo iz klerikalnih krogov. Sinoči je namreč klerikalni volilni odbor glasove štel. In izračunal je, da ima njegova stranka skoro vse volilce na svoji strani, ter da so razen nekaj socialnih demokratov v tretjem razredu sploh sami klerikalci. No, mi smo popolnoma drugačnega mnenja in upamo, da se to tudi v kratkem pokaže. Za zdaj naj se pa Krek in Kregar le zibljeta v svojih nadah, saj se prepričata v ponedeljek kako in kaj mislijo ljubljanski volilci!

— **Lov na pooblastila.** Klerikalna stranka je vse svoje moči osredotočila na lov na pooblastila. Njeni agitatorji lazijo paroma od hiše do hiše in se poslužujejo najslabših sredstev, da dobe pooblastila. Najnavadnejše sredstvo je, da pripovedujejo ženskam, da gre za boj proti socialnim demokratom. In pri tej priliki grde in zasramujejo socialne demo-

strate in narodno stranko kar se da. Ako pa še to nič ne zaleže, potem pride pater franciškan „liberalnega in socialno-demokratičnega hudiča izganjat“ in gorje tisti ženski, katera ne da pooblastila. Sploh so franciškani sila goreči agitatorji, morda z ozirom na to, kar je franciškanski pater Teofil uganjal v znani hiši. Pri pobožnih ženicah seveda ni toliko težav. Tam opravijo agitatorji sami in sicer na prav priprost način. Tako sta prišla dva klerikalna agitatorja k neki ženici v šentjakovski fari in razvil se je sledeči razgovor. Agitator: Dober dan mamca! Kako se kaj imajo? Al' so zdravi? Ženica: Bo že — kaj pa bi radi? Agitator: Gradljiv gospod firšt in škof so naju poslali. Ženica: Ježeš, kaj res? Agitator: Da! Gospod škof so nama ukazali: Recite gospi, da jih pustim lepo pozdravit in da jih prosim, naj dajo „volmacht“ za volitve, da ne bodo liberalci novih davkov nalagali. Ženica: Pozdravit so me dali gospod škof? Agitator: Da, prav zares, če treba priseževa, ali pa pojдите vprašat v škofijo. In ženica je brez obotavljanja podpisala pooblastilo in zdaj pripoveduje, da so jo „gospod škof pustili pozdravit“. Toda klerikalni agitatorji se nezadovoljujejo samo s tem, da pooblastila izsiljujejo, nego so začeli pritiskati in obdelovati trditelje volilke, katere so že narodni stranki dale pooblastilo, naj je prekličejo. Zgodilo se je, da so štiri volilke, ki so dale pooblastila popolnoma prostovoljno narodni stranki, to pooblastilo zopet preklicale. Te volilke so: Ana Frič, babica na Dunajski cesti št. 7., Marija Kukec, posestnica, kolodvorske ulice št. 21., Ana Prezel, šivilja Sv. Petra cesta št. 12. in Ivana Šušteršič, babica na Marije Terezije cesti št. 8. Ali imata Frič in Šušteršič pri favorskih kuharicah toliko zaslužka, da se bojita zamere? Volilni odbor narodne stranke je seveda pooblastila takoj vrnil. Z ozirom na nasilno agitacijo klerikalcev priporočamo vsem somišljenikom, naj počue volilke in naj pazijo, da klerikalci ne dobe pooblastil naših volilk.

— **Klerikalne laži.** Naši klerikalci so znani, da znajo izborna lagati. Včasih se jim primeri, da se tudi prav nerodno zlažejo. Taka nerodnost se je včeraj primerila „prečastitim“ duhovnikom, ki pišejo „Slovenca“. Skrpucali so v potu svojih širokih obrazov notico „V znamenju štefana“, v kateri pripovedujejo, da so liberalci v neki gostilni v mestnem logu pripravili polne „štefane“, večerjo in smodke, da bi ujeli trnovske glasove, a da je prišlo samo šest večerjancev. Cela notica je od konca do kraja izmišljena. „Slovenčevci“ so pač slišali, da misli narodna stranka tekom teh dni prirediti volilski pogovor v Trnovem, kateri pa se še ni vršil, in so iz tega napravili sinoči obelodanjeni roman. Vse, kar je pisal „Slovenec“, je popolnoma neresnično in prav neumno zlagano. Gospodje duhovniki, ki pišete „Slovenca“, kadar že hočete lagati, vsaj tako neumnih rac ne pošiljajte v svet!

— **Velika veselica za Prešernov spomenik.** Danes se nam je sporočil od čč. gospej odbornice zaključek računov ter veselice, ki je donesla nenavadno sijajen in nenavadno velik denaren vspeh, t. j. 1301 gld. 18 kr. Z veseljem beležimo ta prelepi dohodek za Prešernov spomenik, hkratu pa stavimo naše vzorne rodoljubke vsem Slovenkam v posnemalen vzgled! Naj bi priredile tudi druge domorodke podobne veselice! Pri tej priliki smo naprošeni znova zahvaliti se vsem in vsakomur, ki je pripomogel kakorkoli za prekrasni vspeh te veselice, posebej pa vsem darovalcem iz občinstva ter g. Rovšeku za prelepe sličice, katere je prepustil odboru brezplačno. Vsem: Srčna hvala!

— **Umrl je poslovodja** tvrčke K. Tavčar, gosp. Gregor Trdin a, značajan narodnjak in zvest pristaš naše stranke. Bodi mu prijazen spomin!

— **V gasilnem društvu ljubljanskem** še vedno vre. Pišejo nam: Po ponedeljskem službenem shodu naših gasilcev — ko so poveljniki že odšli — hotela sta v to najeta gasilca gg. Bajda in Tekavec zvičajno ujeti malone polnoštevilno zbrane gasilce, da bi izmej se izvolili deputacijo, ki bi imela iti k poveljništvu in istemu izreči popolno zaupanje, obžalovanje in prošnjo — katero pa sedaj še zamolčimo — itd. Toda vrezala sta se! Velika večina vrlih naših gasilcev ni se dala ujeti v na

stavljeno jim past in je protestujoč zapustila depôt gasilnega društva. Zatrjuje se nam, da imajo gasilci pač v večino gospodov poveljnikov zaupanje, vsem gospodom pa vendarle ne zaupajo, kar hočejo tudi na dan rednega obč. zboru, dne 7. maja t. l. pokazati. Zlasti gorki so jednemu, kateri jih bo prisilil, da bodo bolj natančno njegovo krtovo delovanje pojasnili, ako ne ustavi svoje intriguantskega zahrbtnega ruvanja.

— **Revizija posojilnic po finančni upravi.** „Slovenec“ je včeraj pod tem zaglavjem priobčil dolg članek, v katerem vsestransko pojasnjuje, kako daleč segajo pravice finančne oblasti pri reviziji posojilnic, katere stoje pod nadzorstvom „Zveze kranjskih posojilnic“ ali pa „Gospodarske zveze“, naj skrbno pazijo, da odposlanca finančne oblasti ne pride kaj pred oči, česar mu posojilnica po zakonu ni dolžna pokazati. Mi tem izvajanjem ne bomo prav nič ugovarjali in jih omenjamo samo zategadelj, ker se v njih o nadzorstvu „Zveze kranjskih posojilnic“ in „Gospodarske zveze“ govori nekako tako, kakor da bi bilo že s tem nadzorstvom zagotovljeno korektno delovanje dotičnih posojilnic, konsumnih društev itd. Temu pa ni tako. Nadzorstvo rečenih „zvez“ nima prav nikake praktične vrednosti, ker vzlic temu nadzorstvu vlada pri mnogih nadzorovanih zavodih tak nered, da ga ni možno prikriti, in da ga je celo razvideti iz bilanc. Te bilance so uprav klasične in vredne pozornosti ter najboljši dokaz, da je nadzorstvo „Zvez“ ali popolnoma iluzorno ali pa skrajno malomarno.

— **Cankarjeve pesmi.** Pooblaščenici smo z merodajne strani naznanili, da gospod Bamberg ni prodal knezoškofu avtorskih pravic do Cankarjevih pesmi, niti prevzel kake zaveze, da se več ne izdajo.

— **Še jeden!** Iz Gorice se nam piše: Razen predsednika društva „Lega della gioventu Friulana“ Codermaza je bil aretovan tudi bančni uradnik Brunatti in to radi veleizdajstva, storjenega pri izletu imenovanega društva v Červinjan.

— **Kranjsko društvo za varstvo živali** se snuje v Ljubljani. To društvo namerava vse živali brez izjeme varovati vsakterega trpinčenja in nekoristnega pobijanja, domače živali nepotrebnega mučenja pri zaklanju, nadalje bolne živali porabe za delo ter prevelikega napora in pridrževanja neogibnih potrebščin, potem pospeševati lepo ravnanje z živalmi. Vsak blagomislec človek in prijatelj živali gotovo iskreno pozdravi to prekorsno društvo in je bo podpiral. — Ker je pristojna oblast pravila tega društva potrdila, boče v kratkem ustanovni občni zbor.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** je na svojem izvanrednem občnem zboru dne 15. t. m. namesto odstopivšega predsednika g. J. Trampuša volilo per acclamatione nadaljnjim predsednikom gospoda Antona Gutnika, ter podpredsednikom g. Ivana Pavška. Novi odbor konstituiral se je naslednje: Tajnik R. Korenč, blagajnik M. Armič, arhivar A. Feldstein, Kramar Jos., Kranjc Filip, Černe Ivan, ter Pavšek Avg. odborniki, Fran Feldstein ter Anton Verovšek pregledovalca računov.

— **Pevsko društvo „Zvon“ v Šmartnem** pri Litiji priredi s prijaznim sodelovanjem godbenega društva iz Zagorja na korist učiteljskemu konviktu v Ljubljani v nedeljo, dne 23. aprila 1899 v salonu g. I. Wakonigga v Šmartnem koncert z jako raznovrstnim vzporedom. Začetek ob 5. uri popoldne.

— **Požigalca v Goričah** pri Postojni že ima oblast v svojih rokah. Uprav grozno pa je, da je ta požigalec — 13letna deklica, Terezija Klanšek. Ta je služila pri nekem posestniku v Goričah. Ko je ta pogorel, popustila je službo in prišla domov v Šmihel k svojim ubožnim starišem. Dne 14. t. m. sta imenovano Klanšek opazili dve sosedbi, da se nekaj mudi in potika po Šmihelu, in sicer na cesti ob slamnati strehi posestnika Tomaža Tominec. Ženski sta iz radovednosti stopili blizu. Zapazivši ju je Klanšek zbežala. Ženski pa sta blizu nizke strehe zapazili kakih 50 žveplenk. Sosedje so takoj poklicali orožnika. Ta je izpraševal Klanšek na lici mesta in potem jo je vzel seboj v Goriče. In tu je priznala deklica, da je res petkrat zažgala z žveplenkami. Kakor smo poročali, je bil ogenj trikrat zaduščen, t. l. hiše, oziroma poslopja so pa pogorela popolnoma.

— **Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu** priredi v soboto, 22. t. m., svoj I. redni občni zbor v drugem tečaju s sledečim vzporedom: 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zboru. 2.) Čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije“. 3.) Poročilo odborovo. 4.) Glavno poročilo: a) tajnika, b) blagajnika, c) gospodarja, d) knjižničarja. 5.) Volitve: a) predsednika, b) 6 odbornikov, c) častnega sodu in 2 revizorjev. 6.) Slučajnosti. Kraj zborovanja: Društvena čitalnica. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Nova pošta.** Dne 1. majnika 1899 odpre se v Lokavcu na Goriškem, sodnijski okraj Ajdovščina, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštne hranilničnega urada. Zvezo bode imel s poštним uradom v Ajdovščini po vsakdanji peš-pošti.

— **Z Reke** smo prejeli naslednji dopis: Američanska vojna ladija „Nastoy Fog“ bode priplula tudi v Ljubljano in v Trst, zahvalit se za slavospev „Slovenca“ in „Edinosti“. Katero leto pripluje tje, ne more se že sedaj določiti, dan je pa nepreklicno določen — namreč — prvi april. Zapovednik Mister Majster, Admiral. — P. S. V ognji pri Manilli je naš „Fog“ v spodnjih železnih delih strašno škodo trpel, gornji del, ves iz stekla, pa ni trpel najmanjše škode, kar je dokaz, da je ameriško steklo bolj trdo, kakor jeklo; ali vendar ni tako trdo kakor nekatere slovenske „buče“.

* **Prva profesorica.** 70letna ravnateljica šlezvik-holštajnskega muzeja v Kielu, gdč. Ivana Mestorf, je prva profesorica. Imenovana je bila šele te dni ob priliki svoje sedemdesetletnice.

* **Vesti o Andréju izlagane.** Dognalo se je, da sta si vse vesti o Andréju, oziroma o najdenih truplih in o najdenem balonu izmislila neki rudokop Jakoblev in neki Ljalín, ki je lovec in velik lažnjivec.

* **Poroka v ječi.** Kakor poročajo iz Opave, poročil se bode v kratkem v tamonjši ječi ponarejalec bankovcev, Leopold Schwalbe, katerega so 23. marca t. l. obsodili na dve leti zopora. Njegova nevesta je neka Josipina Jobsch, katero so tudi kakor sokrivko s Schwalbejem zaprli, a so jo pozneje zopet izpustili. Izdajala se je za grofico Jenny Westerfield. Vkljub temu, da je imela Josipina Jobsch radi svojega čestilca veliko neprijetnostij, je vendar pripravljena z njim poročiti se.

* **Solnce — požigalec.** V Kristijanji se je nedavno pripetil čuden slučaj. V neki hiši so sedeli popoldne člani rodbine pri kavi; kar opazi nekdo, da se je začela jedna mizic kaditi. Na mizi je namreč stala na papirju ročka z vodo, na tej so se nabrali solčni žarki ter vžgali papir. Na mizi so bile tudi žveplenke; da ni bilo slučajno ljudij blizu, lahko bi se bila zgodila velika nesreča.

* **Žena ubila svojega moža.** V Perlezu je ubila s sekuro žena Rada Mukova svojega moža, ko je stopil pijan v hišo. Prosila ga je večkrat, naj ne hodi v krčmo in naj se ne opijani tako; a vse ni pomagalo pri trdovratnem grešniku nič, na kar je sklenila uboga žena ga umoriti. In res je izvršila svoj sklep.

* **Osveta na smrtni postelji.** Iz Napolja se javlja dogodilja, ki karakteristično razsvetljuje silno osvetljivost italijanskega naroda. Mlada perica Guiseppina Napodani je ležala na smrtni postelji. „Predno umrjem“, je dejala okoli nje stoječim ljudem, „bi se rada zmirila in spravila s sosedo Concetto Vaio“. Ko je sosedja, vsa žalostna prišla, jo je bolnica objela in ji najedenkrat odgriznila pol — nosu. Le s težka so iztrgali nesrečno Concetto iz rok besni umirajoči, ki je hotela menda razgristi vse lice sovražene sosedje. „Sedaj sem zadovoljna!“, je rekla nato Napodani in malo ur potem umrla. Vaio pa leži v bolnici.

* **Štirje možje in ena žena.** Pred Blackpoolskim sodiščem se je vršila nedavno zanimiva obravnava. Neka Eliza Hart je stala pred porotniki obdolžena, da je živela v zakonu s štirimi možmi. Trije še žive. Prvi soprog, Atherton, jo je leta 1889. zapustil in jej ušel v Avstralijo. Drugi soprog Pearson, je umrl. Vdova se je omožila tretjič in vzela nekega Harta, kmalu na to pa se je združila še z nekim Anthijem. Zagovarjala se je Hart tako-le: „Oprostite, gospodje porotniki! Ko sem se poročila s

štev. 3., je štev. 1 še živela. Moj zakon s štev. 3. torej ni bil veljaven in nepostaven, in ker ni bil veljaven, nisem zagrešila bigamije, ko sem se združila s štev. 4. Porotniki so kar obstrmeli ob tako imenitnem zagovoru ter jo oprostili.

Književnost.

— **Slovansky Přeled.** Sbornik stati, dopisův a zpráv ze života slovanského Številka 7. tega zbornika prinaša naslednje vsebino: Ze slovanské poesie: Sonety krymské A. Mickiewice, přeložil Jaromir Borecký. Stati: Jaromir Borecký: A. Mickiewice „Sonety krymské“. Jan Třestřk: Z. Bosni. II. Pravoslavni (Dokončení). Literatura, věda, umění: Přeled literatur slovanských za rok 1898: (Prva řada) Ruská (V. Doreševič). Polská (T. Chmielowski). Slovinská (dr. F. Vidic). Srbská (D. Ilijć). Slovenská (dr. V. Šrobar). Rozhledy a zprávy: Jubileum A. S. Puškina. — Memorandum bukovinských Rusinů. — A. Torošskij. — I. T. Holowackij. — Novi knižní spolek ukrajinský. — I. Kunšič.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dež. zbor štajerski.

Gradec 20. aprila. Nemška večina je odklonila odkazanje predloga dr. Dečka za ustanovitev slovenske meščanske šole v Št. Juriju ob južni železnici odseku, akoravno imajo Nemci 19 tacih šol, Slovenci pa nobene in akoravno samo blizu sto slovenskih otrok obiskuje meščanske šole, nemških pa nad 2500. Slovenski poslanci so razjarjeni zapustili zbornico.

Porazumljenje s tirolskimi Italijani.

Dunaj 20. aprila. Iz Inomosta je došla važna vest, da se utegne doseči porazumljenje s tirolskimi Italijani. Poslanci italijanske stranke so sprejeli propozicije, katere jim je v imeni vlade in nemških klerikalcev stavil dr. Kathrein, za podlago nadaljnjim pogajanjem. Nemci in Italijani so že določili zaupnike, katerim je poverjeno nadalnje pogajanje.

Avdijence.

Dunaj 20. aprila. Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci ruskega veleposlanika grofa Kapnista. Dalje je sprejel češkega namestnika grofa Coudenhova in moravskega namestnika barona Spens-Boodena, katera sta pred avdijenco dve uri konferirala z grofom Thunom.

Ministri v Dalmaciji.

Dunaj 20. aprila. Železniški minister Wittek in pravosodni minister Ruber sta odpotovala v Dalmacijo in sicer v Dubrovnik.

Grof Karol Hohenwart.

Dunaj 20. aprila. Prezident avstrijskega računskega dvora grof Karol Hohenwart, bivši ministerski predsednik in dolgoletni kranjski državni poslanec, je za pljučnico nevarno obolel.

„Proč od Rima“.

Dunaj 20. aprila. Župan dr. Lueger je v pogovoru z urednikom „Deutsches Volksblatt“ rekel, da je bil presenečen, ko se je preveril, kako daleč so vatikanski krogi poučeni o avstrijskih razmerah in zlasti o gibanju „Proč od Rima“. Lueger pravi, da vedo vatikanski krogi prav natančno, da to gibanje ne izvira iz verskih vzrokov, nego da je njega značaj političen in da ima protiaavstrijski ter protidinastičen značaj.

Dvboj.

Ljubno 20. aprila. Tu se je vršil dvboj na samokrese mej dvema rudniškima akademikoma, mej nemškim nacijonalcem Januschko in Madjarom Matuszem. Januschko je krogla zadela nad očesom in ni nič upanja, da bi okrevljal. Povod dvoboju je dal prepir v kavarni.

Pruski deželni zbor.

Berolin 20. aprila. Poslanska zbornica pruskega deželne zboru je s 177 proti 132 glasom sprejela predlog, s katerim se vlada pozivlja, naj predloži zakonski načrt, po katerem se šolstvo uredi na konfesionalni podlagi. L. 1892. je tak predlog povzročil, da je Caprivi odstopil kot pruski minister.

Poslano.

Gospodu Rozmanu na sinočno pojasnilo.

V sinočni „Slovenčev“ številki nahajamo zopet kaj nedostaten zagovor župnika od sv. Jakoba. Prepričati me hoče, da je list ukraden, in obrača moje besede „naš“ po svoje, češ, kar je najdeno, se mora vrniti, in naj si se najde tudi na cesti. Pri tem se kaj neobzirno zaletava ob moj poštenostni čut.

Gospod župnik! Ali res ne umejete mojega poslednjega zagovora? Ali moram res čisto jasno in odločno povedati, kje se je našel list? Gospod župnik, ali je v Vašem župnišču navada, da se morajo popirji s stranišča po uporabi vračati? ... Pardon! Morebiti pa imate tam svoj arhiv, kamor spravljate svoje najvažnejše in najmanj tujim očem namenjene listine? Ako bi pa bil to vedel, potem bi pač dotični „tat“ najbrže ne bil „ukradel“ lista. Zakaj omenil sem Vam že zadnjič, da je prišel šele po ovinkih meni v roke. Pravi „tat“ pa o politiki nima prav nobenega pojma, zato lahko spoznate, da je shranil pismo iz same pijetete.

Sploh pa tako dobro vem, zakaj ste priobčili v „Slovenca“ svojo izjavo. Opravičiti ste se hoteli knezoškofu. Morebiti ste to dosegli pri njem, ali ste pa dosegli isto tudi pri naših meščanih in volilcih, to je drugo vprašanje. Ti dobro vedo, kaj naj si mislijo o trditvah, kakor je Vaša. Dobro pa tudi vedo, da ste krivi vsemu sami, ker obešate tako važne listine v „arhiv“, ki je pristopen vsakomur, ki občeje v Vašem župnišču.

Sedaj upam, da si morebiti ne bode upali nič več trditi, da je list ukraden. Pa ko bi tudi bil, nisem zato odgovoren niti jaz, niti naš list. Saj tudi Vi ne morete biti odgovorni, če poberete milostinjino iz pušic po cervki, in naj si je bil kak drobiž slučajno tudi prej kdaj ukraden. Toliko v zagovor mojega poštenostnega čuta. **Sotrudnik.**

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Šele po jednjasti uri vrnil se je ravnatelj deželne sodnije domov. Roza mu je stregla pri mizi. Štefanija je navidezno spala; v resnici jo je Roza odstranila, da očetu previdno dopove, kako stoji z njegovo Štefanijo.

Potrpežljivo si je pustila pripovedovati, kaj je starega gospoda ta dan razgrelo. Šlo se je za krivo prisego; vzrok je bil nesrečen zakon.

„Kako redko se sliši zdaj o kakem srečnem zakonu! Lej, oče, kako žalosten je postal moj, tudi pri Asti ni vse, kakor bi moralo biti. Bog daj, da bi vendar Štefanija srečna postala!“

„Upam“, je rekel stari gospod. „Saj bo menda vendar oči odprla!“

„Ne zapaziš-li, oče, da jo nekaj peče v srci?“

„Da“, je pritrdil oče, „to bo pač žalost zaradi Tebe.“

„Ne, oče, tudi radi sebe! To je srčna bol, o kateri se ne upa s Teboj govoriti!“

„In zakaj ne?“

„Ker se boji, da ne boš zadovoljen!“

„Da le mož ni kaznovan“, rekel je brezobzirno stari gospod, „potem naj bo radi mene črevljar...“

Roza je požirala solze, ki so ji silile v oči. Videla je, da bo mogoče z očetom govoriti. A previdnosti je bilo treba.

„No“, odgovorila je, „črevljar seveda ni, a visocega stanu tudi ne.“

Predsednik deželne sodnije je postajal nestrpen. „Kaj pa je“, jo vpraša.

„Trgovec.“

Stari gospod si je z levico pomaknil očali višje, mej tem ko je z desnico naprej jedel. „Trgovec“, mrmral je, „to seveda ni kar nič po moji želji! A če še ni naredil bankerota —“

„Tega še napraviti ni mogel, oče. On še ni samostojen!“

„Toraj knjigovodja, ali kaj tacega?“

„Še to ne, ljubi oče“, rekla je Roza potrta.

„Naredi vendar konec, Roza! Kaj pa je potem ta človek?“

„Samo prodajalec!“

Izrečeno je bilo. Prestrašena videla je Roza, kako so staremu gospodu padle vilice iz rok. **(Dalje prih.)**

Darila.

Dijaški hujnji v Kranji darovala sta se na mestu venca na krsto umrlemu župniku Maksu Veja vladni svetnik dr. Fr. Zupanc 5 gl. in Ciril Fire 1 gl.

Za Kunšičev nagrobni spomenik so darovali: Gospica Marija Choudonská 30 K., g. Karol Choudonsky, asistent na češkem vseučilišču 10 K., g. J. W. C. Antonin Schmid 4 K., g. Ant. Haulov 4 K., g. Ant. Dermota, pravnik 2 K. vsi v Pragi. Nadalje gospica Jelica Horvatova v Ljubljani 6 K., gospa J. Mandlova v Ljubljani 4 K., g. Hugon Roblek, magister v Radovljici. — Skupaj 61 kron.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 302-2 m. Srednji tlačni tlak 736-0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
19.	9. zvečer	732.5	10.8	sl. jug	del. jasno	mm
20.	7. zjutraj	731.2	9.6	sl. svzhod	del. jasno	4.8
	2. popol.	730.8	16.3	sr. jzhod	pol. oblak.	

Srednja večerajšnja temperatura 10.8°, normale: 10.4°.

Dunajska borza

dné 20. aprila 1899.

Skupni državni dolg v notah	100	gl.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		45	
Avstrijska zlata renta	120		45	
Avstrijska krona renta 4%	100		45	
Ogerska zlata renta 4%	119		60	
Ogerska krona renta 4%	97		45	
Avstro-ogerske bančne delnice	920		75	
Kreditne delnice	355		75	
London vsta	120		45	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		96	
20 mark	11		78	
20 frankov	9		55	
Italijanski bankovci	44		40	
C. kr. cekini	5		68	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gl.

Lesna trgovina Tauher s tem uljudno naznanja, da je nje mnogoletni zvesti prijatelj in svetovalec, gospod

Gregor Terdina

poslovodja

po kratki bolezni, previden stolažbo sv. vere, danes ob 3. uri zjutraj v Gospodu zaspal.

Sprevid nenadomestnega ranjcega vrši se jutri v petek ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 35, k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah. (751)

V Ljubljani, 20. aprila 1899.

Podpisaneec naznanja s tem žalostno vest, da je Bog v svoji Vsegamogočnosti sklenil, ljubega, srčnodobrega mojega jeroba, gospoda

Gregorja Trdina

poslovodja

po kratki bolezni, v starosti 59 let, previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 3. uri zjutraj v boljše življenje poklicati.

Sprevid dragega preminolega vrši se jutri v petek ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na Dunajski cesti št. 35, k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice brale se bodo v več cerkvah. (750)

Ljubljana, 20. aprila 1899.

ndl. Karol Tauher.

Proda se

skoro nova pisalna miza, potem pult in stelaža.

Ogleda se lahko v Gradišči šte. 2. Vpraša se lahko v brivnici A. Drganca.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linca, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Kloin-Reifling v Steyr, Linca, Budejevica, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kečevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 05 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevica, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevica, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Nevege mesta in Kečevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Naznanilo.

Dne 21. aprila t. l. ob 1/10. uri dopoldne prodala se bodo na licu mesta v Ljubljani, Dunajska cesta št. 11, potom

prostovoljne sodne dražbe

v zapuščino ranjcega Ignacija Druškovič-a spadajoča

zemljišča s hišo šte. 11 na Dunajski cesti

(gostilna) v skupni cenilni vrednosti 40.283 gl. — Natančnejša pojasnila daje c. kr. notar Viktor Schönwetter v Ljubljani. — Opozarja se, da je gori imenovana gostilna na jako ugodnem prostoru in znana pod imenom „pri Figurbirtu“. (748)

Modroci na peresih (Feder-matratzen), ki jih izdeluje tapetnik Obreza v Ljubljani, so najboljši in najcenejši.

Pozornost,

„PUCH-STYRIA“ kolesarji!

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria šte. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je slav. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria šte. V. (744—1)

Zastopnik tvrdke: Josip Polak.

Sveže
Kulmbachsko pivo
v steklenicah
priznано zdravilo in krepilo za bolnike
je v zalogi trgovine (21—90)
Kavčić & Lilleg
pri „Zlatoregu“.

Največjo izber

elegantnih

(635—4)

SOLNČNIKOV

priporoča

po najnižjih cenah

L. Mikusch

Mestni trg št. 15.

Za spomlad

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svoje bogato zalogo

steklenine, porcelana, zrcal, šip itd.

posebno pa (608—10)

oprav in gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Beležka.

Pri c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani je izpraznjeno mesto

tovarniškega zdravnika

I. ali II. kategorije z letnim honorarjem 1400 gl., oziroma 1100 gl.

Natančnejše se razvidi iz dotičnega razglaš v „Wiener Zeitung“, kakor tudi v ljubljanskem uradnem listu.

Razglas se more tudi upogledati pri c. kr. generalni direkciji tobačne uprave na Dunaji, kakor tudi pri vsaki c. kr. tobačni tovarni.

Notiz.

Bei der k. k. Tabakhaupt-fabrik in Laibach kommt die Stelle eines

Fabriksarztes

I. oder II. Kategorie mit dem Jahreshonorare von 1400 fl. resp. 1100 fl. zur Besetzung.

Das Nähere ist aus der bezüglichen Kundmachung in der „Wiener Zeitung“, sowie aus dem in Laibach erscheinenden Amtsblatte zu ersehen.

Die Kundmachung kann auch bei der k. k. General-Direction der Tabakregie in Wien, sowie bei sämtlichen k. k. Tabak-fabriken eingesehen werden. (686—3)

Urban Weber nasl.

Zallog, pošta: Zelezniki.

Na prodaj je več tisoč centov
strešnih skalc (Dachschiefer)

iz lastnih škrlolomov po jako nizkih cenah.

Prevzemam pokrivanje vsakovrstnih stavb, kakor tudi cerkvá in zvonikov.

Z odličnim spoštovanjem

Urban Weber nasl.

(699—4)